

En hilsen til hver især

Taler
Toralf Øksnevad

Dato
17 mai 1945

Sted
London Radio

- 1 I år begynte feiringen av frihetsdagen ti dager før 17. mai, og folket har levd i en
eneste befrielsens festrus. Flagg over alt, 17. mai-sløyfer på alle plagg, jubel og
stille glede - en inderlig følelse av lykke setter sitt preg på alle ansikter. Det har
hendt så meget - den ene anledning etter den andre har man hatt i disse dager til
5 å gi sine følelser luft. Fanger går omkring som frie menn, norske og allierte
tropper og krigsfartøyer og fly har rykket inn, norsk ungdom i hjemmestyrkene
stod i ti-tusenvis med våpen i hånd allerede da de kom. Åtte lykkelige dager har
jeg tilbrakt hjemme før jeg vendte tilbake til min post i London. Og nå vet jeg
ingen bedre måte å begynne denne dagen på enn å sende en hilsen til hver især
10 ute i verden, så langt som London-radioen når, fra alle dem hjemme.

- Jeg kan vitne at selv om alle har gjennomgått meget, selv om mange har mistet
sine kjære, selv om mange har gjennomgått pinsler og lange fengselsopphold,
selv om savnene har vært store og trykket ofte har vært uhyggelig, så blir man nå
15 først og fremst slått av hvor godt våre landsmenn tross alt ser ut, hvor lite
nedslitt de er, ikke bare i det ytre men også i sinnet. De går ikke i en utålmodig
angst for hva de nærmeste dager og uker vil bringe - de har tillit til at etter hvert
som sommeren kommer så vil alt litt etter litt rette på seg. De vet at det er ikke et
øyeblikks sak å skaffe forsyninger av alle slag. De vet at den saken har våre
20 tillitsmenn arbeidet med, og at hele den frie verden er opptatt av tanken på å
hjelpe alle som trenger det. De vet også at ennå står det fire hundre tusen tyskere
i landet, og at de skal avvæpnes og sendes hjem. Det kan ennå volde
vanskeligheter. Mange allierte krigsfanger skal dessuten forsørges og bringes
hjem. Det vil vare en tid før alle nordmenn ute i verden kan vende tilbake.
25 Lengselen er sterk og varm, men nå er det ingen sak å vente - nå står vi med glede
på post til vår tur kommer.

En hilsen til alle nordmenn overalt i verden, en varm hilsen fra folk og land i
vårinn og lykke!

Jeg sitter og tenker på landet slik som det tok seg ut da jeg fløy med et fire-
motors bombefly over Østlandet og Sørlandet og utover Nordsjøen i varm
maisol og klar luft, i bare et par hundre meters høyde. Jeg så hjemmene og de
35 grønne jordene, jeg så vide, mørke skogstreknings med skinnende vann og
elver, jeg så eventyrlandet vårt mot en horisont av hvite fjell. Jeg sitter og tenker
på en reise fra svenskegrensen og på en biltur nordover fra Oslo til Gardemoen -
tette kolonner av tyskere var på marsj til sine midlertidige forlegninger uten at
det lenger bekymret oss å se dem - jeg sitter og tenker på mine landsmenn som
40 ved hele sin holdning viste, at nå har vi selv igjen tatt vårt eget land i besittelse og
at nå skal vi igjen bekrefte overfor verden at vi kan styre oss selv.

Stort og ukrenkelig ligger landet med de tusen hjem, rikt på muligheter, på alle
måter så godt og så kjært som noe land kan være for noe folk. Sommersol og
45 kjærlighet varmer omkring oss og vi vet vi har sædejord og oppgaver nok å gå i
gang med.

Jeg sitter og tenker på en av de siste kveldene da det var samlet en mengde
mennesker rundt Wergelands-støtten. Jeg gikk dit bort - men det var bare det, at
50 de hadde samlet seg akkurat der, uten annen grunn enn den at Wergeland trakk
dem dit. Såmannen, åndens nybrottsmann, frihetens geniale apostel i vårt
nasjonale liv. Vi samles alle i dag i tankene omkring Wergeland, hundre år etter
hans død, i en jublende hyllest til 17. mai, til grunnlovens ånd, til friheten, til
fedrelandet.

55

Kilde
60 Øksnevad, Toralf: Det lå i luften. Oslo 1946, s. 516-518.

Emner
17. mai-tale

URI
65 <https://www.virksommeord.no/tale/en-hilsen-til-hver-isaer>